

СТАНОВИЩЕ

От:

доц. д-р Деян Здравков Нейчев, дм,

Ръководител на катедра по Орална хирургия,

Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Пловдив,

член на Научно жури, включен със заповед № Р-1021/25.04.23г на Ректора на МУ-Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

професионално направление . **7.2 Стоматология**, област на висше образование**7. Здравеопазване и спорт.**

докторска програма „Орална хирургия“

Автор: д-р Ташо Гавраилов Гавраилов.**Форма на докторантурата:** редовна/самостоятелна подготовка**Катедра:** „Орална хирургия“**Тема:** „Сравнителна оценка на резултатите при използване на различни присадки след вестибулопластика на долна челюст“.**Научен ръководител:** доц. Иван Лулчев Ченчев, дм., *ФДМ МУ-Пловдив.***I. Общо представяне на процедурата и докторанта**

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с чл.70 (1) от I.Раздел. Придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“ и научна степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“ в МУ-Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив от 28.01.2021 г. и включва следните документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- заповеди за записване в докторантура; за отчисляване с право на защита
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността
- протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури
- дисертационен труд
- автореферат
- списък на научните публикации по темата на дисертацията
- копия на научните публикации
- списък на участията в научни форуми
- списък на забелязани цитирания
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- други документи, свързани с хода на процедурата

Докторантът е приложил три публикации.

Роден на 15.05.1987 в град Пловдив. Завършва средно образование в математическа гимназия „Академик Кирил Попов“ град Пловдив с пълно отличие. Завършва висше образование – магистър по дентална медицина през 2014 година във ФДМ Пловдив. Придобива

специалност „Орална хирургия“ през 2021 във ФДМ. Д-р Гавраилов участва в преподаването на студенти на български и английски език. Владее английски с ниво C1.

2. Актуалност на тематиката

През последните десетилетия е налице тенденция свързана със застаряване на българската нация. Нарастването на социалната активност на възрастовата група над 65г е причина за повишените естетични и функционални изисквания към целите протези, които не малка част от тези хора носят. Използваните класически техники за подобряване на стабилността на протезите са свързани с редица недостатъци – рецидивирание на състоянието и намаляване на размерите на прикрепения кератинизиран епител. Приложението на автогенна епителна присадка е техника с предвидими резултати, но не винаги пациентите приемат положително създаването на втора хирургична рана. С развитието на технологиите и създаване на условия за изследване и използване на колагенови ксеноприсадки (на базата на свински колаген тип I и III) и автогенните PRF (богат на тромбоцити фибрин) мембрани, с цел подобряване на следоперативното състояние на пациентите и реализиране на алтернативна техника за вестибулопластика, при която са редуцирани недостатъците на методите използвани през последните години. Всичко това определя темата като актуална и значима за практиката.

3. Познание на проблема

В дисертационния си труд д-р Ташо Гавраилов демонстрира задълбочени познания по разработваната тема. Литературният обзор е представен на 27 страници. Докторантът е направил обстоен преглед на литературата свързана с методите за вестибулопластика, етиологичните фактори обуславящи редуцираната на протезното поле при напълно обеззъбени пациенти, показания и противопоказания за вестибулопластика, открити и закрити техники, както и използване на различни видове трансплантати. Прави се преглед на една актуална през последните години техника, а именно приложението на PRF – богат на тромбоцити фибрин – напълно автогенен кръвен дериват. Проучена е литературата свързана с приложението на PRF комбиниран с други лекарствени средства. Не на последно място са разгледани методите за изследване на дълбочината на вестибулума и прикрепения кератинизиран епител.

След направения критичен анализ на литературата, дисертантът е формулирал нерешените проблеми в последната част на литературния обзор.

Целта на дисертационния труд, разработен от д-р Гавраилов е точно формулирана: Да се сравнят резултатите от увеличаването на прикрепената алвеоларна лигавица след вестибулопластика по Кларк при комбинирано използване на три вида присадки, както и да се изследва възможността за комбиниране на PRF с хлорхексидин, с цел получаване на ново поколение PRF мембрани.

Реализирането на поставената цел е постигнато чрез изпълнение на чрез пет поставени задачи. Дефинираните задачи са:

1. Да се направи сравнителна клинична оценка на резултатите от вестибулопластика долна челюст по Кларк при едновременно използване на автогенен лигавичен трансплантат от твърдото небце и автогенна PRF мембрана.

2. Посредством внедряване на авторска на хибридна техника да се направи сравнителна рентгенологична оценка на резултатите от вестибулопластика долна челюст по Кларк при едновременно използване на автогенен лигавичен трансплантат от твърдото небце и автогенна PRF мембрана.

3. Да се направи сравнителна клинична оценка на резултатите от вестибулопластика долна челюст по Кларк при едновременно използване на автогенен лигавичен трансплантат от твърдото небце и ксеногенна колагенова матрица (Mucograft).

4. Посредством внедряване на авторска на хибридна техника да се направи сравнителна рентгенологична оценка на резултатите от вестибулопластика долна челюст по Кларк

при едновременно използване на автогенен лигавичен трансплантат от твърдото небце и ксеногенна колагенова матрица (Mucograft).

5. Да се създаде нов вид PRF мембрани, съдържащи хлорхексидин и да се направи сравнително *in vitro* изследване на характеристиките на новополучения продукт и стандартните PRFm. Да се предложи алгоритъм за приложение на новият вид мембрана за разширяване на прикрепената лигавица.

4. Методика на изследването

Прави впечатление детайлното описание на използваните методи, както и дизайна на проучването. Направено е описание на използвания материал и методология по всяка от заложените 5 задачи. Всичко това дава основание да се приеме подготовката на докторанта за провеждане на самостоятелни проучвания. Описаните методики показват сериозна връзка с поставените задачи. Проведено е изследване на постоперативната болка, като за инструмент е използвана VAS. Интерес представлява проучването с използване на клетъчни линии при сравняване на два вида PRF мембрани – стандартна и с добавен хлорхексидин. За статистическа обработка на данните са използвани софтуерните продукти на MS Office – MS Office Excel 19 и специализираният софтуер за статистическа обработка на данни GraphPad Prism 8.0.1. За ниво на значимост, при което се отхвърля нулевата хипотеза, е избрано $p < 0.05$.

Резултати

Получените по всяка от 5 задачи резултати са подробно описани и онагледени със съответните графики, фотографии и пояснени в таблици. След всяка задача има представена дискусия, завършваща с изводи, което подпомага обобщаването на данните накрая. Дискусията е подкрепена с достатъчно литературни данни, което обективизира в максимална степен получените резултати. Ясно е представено, че използването на мембраната от богат на тромбоцити фибрин (PRFm) и колагеновата ксеноматрица (Mucograft) е добра алтернатива на класическите методи за вестибулопластика и на методите с автогенната епителна присадка. Разработената PRF мембрана – хлорхексидин има потенциал за приложение и в други оперативни намеси от домена на оралната хирургия.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд на д-р Гавраилов е правилно структуриран, като съдържа всички основни елементи за представяне на дисертационен труд: съдържание, използвани съкращения, въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, обобщение, изводи, приноси, библиография и приложения. Представеният ми дисертационен труд е написан на 145 страници. Онагледен е с 5 таблици, 29 фигури и 19 графики. Библиографията включва 317 литературни източника, от които 8 на кирилица и 309 на латиница. Изложението е поднесено достъпно и стегнато.

Собствените проучвания и обсъждане са в обем на 90 страници. Резултатите са точно и коректно описани, пълноценно анализирани с последваща интерпретация и онагледяване с таблици и фигури. Направено е обсъждане на всяка една задача, като авторът съпоставя получените от него резултати с данни от литературата.

Направения критичен анализ позволява на д-р Гавраилов да оцени използваните методи и да дефинира осем обобщаващи изводи. Формулираните изводи кореспондират с поставените цел и задачи. Съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения в дисертационния труд. Характеризиране на основните постижения.

Представени са **приноси** с оригинален научно-приложен характер.

Потенциал за приложение в практиката има при получената стабилна PRF мембрана с добавен хлорхексидин – CHX-PRF.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Д-р Гавраилов представя три публикации свързани с дисертацията, които напълно покриват законовите изисквания. Дисертанта има и 3 участия в български и международни форуми, където е водещ автор. Проведените изследвания и наблюдения на пациенти и последващите от тях резултати, изводи и приноси в дисертационния труд са лично дело на автора.

7. Автореферат

Сдържанието и качеството на автореферата съответства на разработения труд и е наравен според изискванията на МУ-Пловдив. Той е притежава следните части: въведение, цел и задачи, материали и методи, резултати и обсъждане, изводи, приноси и публикации свързани с дисертационния труд. Отразява основните резултати, постигнати в дисертацията, направените изводи и приноси, както и публикациите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив.*

Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Ташо Гавраилов Гавраилов **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Орална хирургия“, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“** на д-р Ташо Гавраилов Гавраилов в докторска програма по Орална хирургия.

Заличено на основание

Чл.5 §1, б."в" Регламент (ЕС)2016/679

03.05. 2023 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Деян Нейчев, дм.